

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Az elszakított országrészek és Budapest*

Forrás: *Budapesti Hírlap*

Bp
(Hely)

1927. 10. 6.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

"1927"

Személy

Az elszakított országrészek és Budapest.

Ijesztő mértékben csökkent a megszállt területről jövő látogatók száma.

Most, hogy az új határfalakkal darabokra szaggatták a magyar lakosság tömbjeit s azok nem élhetnek többé olyan közös életet, mint azelőtt, érdekes és jelentős kérdés, hogyan érintkezik egymással az új határokon innen és túl élő magyarság. Ennek az érintkezésnek két módja van. A *betű*, amely a nemzeti egység legfőbb elemét, a nemzeti irodalmat, kulturát közvetíti egyik tömbtől a másikhoz és a *határon által való látogatás*. A betű alkotta szálakat a megszállók hatalmi szava egy csapásra széjjel tépte, kiltván a magyar könyvet és újságot, úgy, hogy valóban nem maradt más szál a megszállott országrészek és a csonka ország között, mint a személyes érintkezés. Ennek pedig az a legtermészetesebb módja, hogy amint a vidék időnkint ellátogat az ország központjába bevásárolni, színházba járni, könyveket venni, úgy a megszállott területről is ellátogassanak az emberek Nagy-magyarország szabad fővárosába, Budapestre. Azt is hittük, hogy így lesz.

Ámde nem így történt. A megszállott területek magyarsága mind kisebb számban látogat el hozzánk. Ez pedig, túl minden finánciális okon is, nagyon szomorú jelenség, különösen ma, amikor napról-napra nagyobb a reményünk arra, hogy kicsit megtágulnak a falak, amelyekbe bezárták a csonka országot.

Hogy hitelesen számolhassunk be erről a nagy figyelemet érdemlő jelenségről, a kérdés egyik leghivatottabb ismerőjéhez

fordultunk, *Stein Sándor dr.-hoz*, aki, mint az egyik legelőkelőbb budapesti szálló vezérigazgatója nemcsak hivatalból foglalkozik ezzel a kérdéssel, hanem akit szak-körökben is úgy ismernek, hogy tudományosan is foglalkozik az idegenforgalom problémáival.

A megszállott területekről való látogatók száma, valóban nagyon szomorúan áll — mondotta *Stein dr. vezérigazgató*. — A háború előtti időkhöz képest elenyészően csekély számban járnak hozzánk a megszállt országrészekből. Ezt hiteles adatok mondják. Ezekben a számokban pedig nemcsak a szállók vendégei vannak benne, hanem azok is, akik budapesti rokonaihoz szállnak. Még szomorubb, hogy a látogatások ritkulása sok viszonylatban egyre tart az összeomlás óta. A legkevesebben 1920-ban kerestek fel bennünket a megszállt területekről. Az ezt követő években némely helyről egyre többen, de nagyon sok helyről egyre kevesebben járnak föl Budapestre.

— Nagy általánosságban azt látjuk, hogy különösen a csehek azok, akiknek sikerült mesterségesen a legjobban leszorítaniok a Csonka-Magyarországba utazók számát, utánuk a románok jönnek, hiszen Erdélyből a békeidőhöz képest nagyon-nagyon kevesen látogatnak el hozzánk, pedig Nyugat felé Budapestet át vezetne utjuk. A legkisebb csökkenés a Jugoszláviához csatolt területeknél észlelhető, bár itt is sokkal ijesztőbb, mint azt általában tudják. Mindezt néhány megdöbbentő adat

mutatja. Nem mondok sok számot, csak a legjellemzőbbeket, amelyek az átlagot jelentik.

— A román területekről vegyük Kolozsvárt, Marosvásárhelyt, Aradot és Temesvárt, Tótországból Pozsonyt és Kassát, délről pedig Horvát és Szlavonországot, és Szabadkát. Kolozsvárról békében évenként átlagban 4200 látogató jött Pestre, 1920-ban ezren, 1922-ben 1968-an, azóta állan-

dóan mind kevesebben, 1923-ben 1142, 1924-ben 774, 1925-ben 876 látogató volt. Marosvásárhelyről a háború előtt évenként 1200 ember járt Budapestre, 1922-ben 415, 1923-ban 274, 1924-ben 229, 1925-ben 200. Aradról békében 4700 ember, a legutóbbi években azonban másfélezerről ezerre csökkent a látogatók száma. Temesvárról azelőtt azonban 4200-an, ma alig ezren jönnek el hozzánk. Pedig Araddal és Temesvárral Erdélyhez képest élénkebb a kereskedelmi összeköttetésünk. Vagy vegyük Brassó megyét. Békében 1750 ember, ma 200 ember jön hozzánk évente. Csikmegyéből összesen 46-an, egész Fogarashól 16-an jöttek el tavaly. Pozsonyból békében 3800 ember jött el egy évben, 1923-ban még 3247, 24-ben már csak 2110, 25-ben pedig csupán 1714 ember. Azóta még nem tudtuk összehozni a hiteles adatokat, de azóta ha változott, csak csökkenhetett. Kassáról békében 3520-an jöttek, 22-ben 2030-an, 24-ben 1574-en, míg ma ezer ember se jön hozzánk évenként. 1925-ben például csak 827-en jöttek. Horvát-Szlavonországból békében 4300 látogatónk volt, ma 8—900. Szabadkáról békében 2800, ma ezer.

— A csökkenés mértéke annál ijesztőbb, mert a valóságban sokkal több látogató maradt el, hiszen elmaradt a természetes növekedés is. Hogy ez is milyen nagy veszteséget jelent, mutatja a megmaradt

városok Budapestre irányuló idegenforgalma. Így Debrecenből és Miskolcra két-szerannyi látogatója van a fővárosnak, mint volt békében.

Mi lehet az oka a csökkenésnek?

— A körülményekből az okra is lehet következtetni. Ennek alapján valószínű, hogy a látogatók legnagyobb része üzleti célból jön Budapestre. A látogatók száma tehát csak akkor fog emelkedni, ha javulnak kereskedelmi kapcsolataink az utódállamokkal és ha okszerű propagandával ide irányítjuk a társadalmi látogatásokat, kidomborítva a budapesti látogatások gazdasági és kulturális hasznát.

Mi a magunk részéről csak annyit fűzhetünk ehhez a sajnálatos képhez, hogy a külföldi propaganda jó kezekben lehet az állam vagy a főváros kezében, de a megszállt területeken sem a magyar állam, sem a főváros nem láthatja el a propagandát. Ez magánkezekre vár. Erre pedig éppen a magyar szállások volnának a leghivatottabbak, már csak érdekeik miatt is.